

СТИЛІСТИКА. ЛІНГВОПЕРСОНОЛОГІЯ

УДК 811.161.2

А. А. Берестова

ПРОСТЕ РЕЧЕННЯ В ПОЕТИЧНОМУ МОВОПРОСТОРІ ЛАРИСИ ВИРОВЕЦЬ: ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНЕ ПОТРАКТУВАННЯ

У пропонованій статті авторка звертається до проблеми функціонування простих речень у віршових творах Лариси Вировець, творчий доробок якої не був удокладнено розглянутий із погляду лінгвостилістики. За результатами розгляду дослідниця констатує вживання в аналізованих віршових текстах простих речень, що різняться структурно-граматичними ознаками і комунікативними властивостями, і доходить висновку, що зареєстровані зразки вживання розглядуваних речень у текстах засвідчують їхню функційно-стилістичну спроможність організовувати поетичний мовопростір й увиразнювати розкриття авторського задуму у віршовому полотні.

Ключові слова: лінгвостилістика, поетичний мовопростір, віршовий твір, просте речення, структурно-граматичні ознаки, комунікативні властивості, авторський задум.

Berestova A. A. Simple Sentence in the Poetic Language of Larisa Vyrovets: Linguistic and Stylistic Interpretation. *The proposed article highlights the author's view on the functioning of simple sentences in the poetic works of Larisa Vyrovets. The topicality of the considered problem is determined by the fact that the poetess's language space has not been the object of scientific analysis until now.*

The purpose of the article is to outline the features of the functioning of simple sentences in the syntactic structure of Larisa Vyrovets' poetic works. In order to realize the outlined goal, it is necessary to identify the types of simple sentences used by the artist, to determine the ways of their realization and to find out the pictorial and expressive potential of these formations as expressive units.

The researcher attests to the diverse structural and grammatical representation of simple sentences in the analyzed poetic works: consisting of two- member and one-member units, they are realized as both complete and incomplete, simple and composite (with elements of complication primarily represented by coordinate clauses, subordinate clauses, comparisons, vocatives, and parenthetical constructions). In terms of communicative functions, the poetess's works feature declarative, interrogative, and exclamatory constructions. Particularly notable are questions, imperative sentences, sentences expressing hope and pleading, reproduced with exclamatory

and interrogative intonations, as well as declarative sentences with parcelled components and a fragmented structure.

The author concludes that in the poetic works of Larisa Virovets, simple sentences are represented, distinguished by their structural and grammatical construction and communicative expressions. Simple sentences and their components can serve as the material for creating stylistic figures, including gradation, polysyndeton, and chiasmus. The observed cases of the use of the analyzed sentences in the texts testify to their functional and stylistic ability to organize the poetic language and express the author's idea in the poetic canvas.

Keywords: *author's idea, poetic work, simple sentence, structural and grammatical construction, communicative expression, gradation, polysyndeton, chiasmus, parcellation.*

Вступ

Синтаксична організація поетичного твору вже тривалий час є об'єктом наукового зацікавлення мовознавців. У різні періоди розвитку української лінгвостилістики дослідники приділяли увагу функціюванню у віршових текстах і простих речень, і складних конструкцій. Висвітлення окремих аспектів їх реалізації спостерігаємо, зокрема, у працях С. Єрмоленко (Єрмоленко, 1969), С. Дорошенка (Дорошенко, 1985; Дорошенко, 2007), Н. Дзюбак (Дзюбак, 1997), Л. Рабанюк (Рабанюк, 1997), Ю. Ричагівської (Ричагівська, 2009), Ю. Юріної (Юріна, 2013), О. Тележкіної (Тележкіна 2016), Т. Беценко (Т. Беценко, 2016), С. Бузько (Бузько, 2020), І. Гольтер (Гольтер, 2020), М. Голтвеницької (Голтвеницька, 2021). Незважаючи на велику кількість розвідок у цій царині, і надалі важливо вивчати синтаксичну структуру віршового обширу кожного митця, оскільки це «дає змогу пізнати специфіку словесного мислеоформлення» (Беценко, 2016: 526). З огляду на це актуальним постає пошук специфічних ознак репрезентації авторського світобачення Лариси Вировець, позаяк дотепер мовопростір поетки не був об'єктом наукового висвітлення.

Мета нашої статті – окреслити особливості функціювання простих речень у синтаксичній структурі поетичних творів Лариси Вировець. Для реалізації окресленої мети необхідно виявити види простих речень, репрезентованих у творах мисткині, визначити способи їх утілення і з'ясувати зображально-виражальні потенції цих утворень як увиразнювальних одиниць.

Методи дослідження

Досягнення мети й виконання завдань передбачали використання методів спостереження (розуміння художньої виразності виявлених синтаксичних конструкцій), інтерпретування («розшифрування» фактів поетичної мови), контекстуального аналізу (потракування ужитої синтаксичної одиниці, зреалізованої в певному контексті), узагальнення (формулювання висновків).

Виклад основного матеріалу

Спостереження засвідчують, що в синтаксичній палітрі поезій Лариси Вировець активно представлені різні за структурними характеристиками речення: *Бачити світ з надмірною різкістю / певно зашкодить неюному серцю* (Вировець, 2018: 4); *Легко по літній зливі / дихається щораз* (Вировець, 2012: 15) – прості; *Що не мрія, то омана, / що не кава – б'є у скроні* (Вировець, [http](#)); *На моєму календарі – / інший рік і число, і день, / не гравець я у спільній грі, / бо – чужинка поміж людей* (Вировець, [http](#)) – складні, і вони однаково значущі для вираження авторського світосприйняття, оскільки, як зауважував С. Дорошенко, «різні типи речень – прості і складні – важливі стилістичні засоби синтаксису. Їх використання дає змогу відповідно до сфери застосування точніше сформулювати думку» (Дорошенко, 1985: 178). Отож у пропонованій роботі розглянемо особливості реалізації простих речень як актуалізаторів глибинних смислів у тканині поетичного тексту.

За структурно-граматичним виявом у розглядуваних творах мисткині представлені різні типи простих речень. За будовою предикативного центру зафіксовані приклади односкладних: *Легко по літній зливі / дихається щораз* (Вировець, [http](#)); *Даруй жінкам цілунки, вірші, ружі...* (Вировець, [http](#)) та ін. і двоскладних одиниць: *Між спорідненістю та сирітством / ми завмерли удвох на межі* (Вировець, [http](#)); *Та час усе стирає на лахміття* (Вировець, 2012: 61) та ін. За ознакою повноти вираження можливих членів речення засвідчені зразки повних: *Монстери помережаний листок / старанно затуляє пів вікна* (Вировець, [http](#)); *Пів на десяту розпочався дощ* (Вировець, [http](#)) та ін. і неповних: *І всюди жовте вкупі з голубим* (Вировець, 2018: 12); *[Як почуваяся?] Білкою в колесі, білкою...* (Вировець, 2018: 22) та ін. утворень із переважанням першого різновиду, що уможливорює

удокладнене розкриття думки ліричної героїні, тоді як структури з пропущеними граматичними компонентами надають висловлюваному динамічності і стрімкості. Зареєстровані також випадки формування за допомогою неповних речень стилістичних фігур, зокрема граматичного хіазму (за визначенням: Тележкіна, 2020: 26): *[Доля – як осінь, / свавільна й примхлива: / цвіт на жоржинах – і наморозь.] / Сонце – для липня. / Для вересня – зливи. / [Це розумієш з роками лиш]* (Вировець, 2012: 38), що сприяє інтенсифікації висловлюваного. Окрім того, авторка активно уводить в поетичну оповідь ускладнені прості речення: *А кімнату безжальне жалюзі / **ріже** в смужку, не омина...* / *На синоптиків не зважаючи,* / *місто штурмом бере весна* (Вировець, [http](#)) й неускладнені: *Тьмяне сяйво придорожних ліхтарів* (Вировець, [http](#)), які репрезентовані значно меншою кількістю зразків. Зареєстровані випадки уживання речень з відокремленими компонентами – *А вранці Бог, **уперше в цьому році**, / овець небесних стригти розпочав* (Вировець, [http](#)); *[А в нас – ялинки, шарварок, свята.] / Дрімота в душах тихо пророста – / **захланна, самовбивча і байдужа*** (Вировець, 2018: 15) та ін., вставними словами – *Так, напевно, себе почувають старі...* (Вировець, 2012: 44) та ін., порівняннями – *Місто, **наче мокрий горобець**, / струшує зі спини теплі краплі* (Вировець, 2018: 26); *Прозоріють думки, мов скло* (Вировець, 2018: 33) та ін., однорідними членами – *Серцю море ночами сниться / з **ятерями і катерами*** (Вировець, [http](#)); *Гостра така граматика – / з **болю, надії, чуда**...* (Вировець, 2012: 23); *Орда **повзе і зазіхає** знагла / на ці **стежки, і літєло, і ніч*** (Вировець, 2018: 18) та ін.

Прикметною особливістю речень з однорідними членами є не лише їхня смислова насиченість завдяки накопиченню компонентів, а й виформовування градації: *[Минуть дощі. У сірому плащі / відійде листопад нечутним кроком.] / Новим повіє **вітром, снігом, роком*** (Вировець, 2012: 19); *Минула Покрова. Пречиста Третя / укрила снігом **листя і волосся*** (Вировець, 2012: 54) і *Стрілись враз **роки і миті*** (Вировець, 2018: 23). Нанизування однорідних елементів у наведених ілюстраціях засвідчує витворення нового авторського образу – образу часу – і підкреслює його швидкоплинність, невблаганність і суперечливість.

Нагромадження однорідних членів уможливорює оприявлення прийменникового полісиндетону (за визначенням: Тележкіна, 2020:

26), приміром: *Морочить нас... Неначе десь за рогом, / за тим провулком, за чудним фасадом, / за жовтим снігом, довгим епілогом / засяє раптом щастя зорепадом* (Вировець, 2018: 24) або *Травень розчиняється в траві, / в пелюстках обсіпаних півоній, / в черешневій опанчі червоній, / у воді бурхливій дощовій* (Вировець, 2018: 26). У поданих ілюстраціях мисткиня за допомогою такого насичення підкреслює смислову значущість відтвореного у поетичній оповіді й увиразнює гармонійність упорядкування синтаксичного простору вірша.

Наведені зразки ілюструють можливість реалізації в аналізованих творах простих речень розповідного характеру. Проте поетка так само часто вдається до питальних та окличних конструкцій.

Прості речення-запитання органічно вплітаються в тканину поетичного тексту. Авторка звертається до метафоричного співрозмовника – лелеки: *Що ти лишаєш на тому березі? / Що ти на крила береш з собою?* (Вировець, 2018: 5) – тут запитання взаємопідсилюють своє звучання, на яке є відповідь-припущення: *Квітня мрійливі, бурхливі весни... / Жито з безмежністю голубою* (Вировець, 2018: 5). Або ж запит до Всесвіту, до всіх і до себе про долю малолітнього злочинця: *Де ж його мрії зухвалі? / Світлі надії?..* (Вировець, 2018: 9), граматично переданий парцельованою конструкцією, що набуває особливо виразного звучання в контексті категоричної відповіді-заперечення: *Нема* (Вировець, 2018: 9). Вияскравлюють поетичну оповідь речення-запитання, звернені до конкретного адресата: *[Перший ранок нового року. / Дослухаюсь до відчуття.] / Що ж ти, Часе, береш з наскоку / частки мого життя?* (Вировець, 2018: 33) або *Що ж ти, осене, звихнена, / грудню серце ятриш?* (Вировець, 2012: 67). Такі питальні структури окреслюються як риторичні звертання, що не мають відповіді, а лише породжують роздуми про можливу неможливість осягнення сущого: *Із жагою неспинною / та сльозою без меж – / з перебитою спиною / небагато утнеш* (Вировець, 2012: 67). Особливо виразно звучать такі запитання-звертання, коли авторка нанизує їх, як разок наміста: *Про що це ти, / душе моя невмируща? / Чом журишся, доле моя блідолиця? // Чи ми розгубили років наших листя, / їх золото дурно змінiali за безцінь?* (Вировець, 2012: 50), а у відповідь відлунює констатація-роздум: *В похмурому, сірому, вогкому місті / зітліло на порох вчорашнє кубельце* (Вировець, 2012: 50), яка викликає ще більше запитань. Мисткиня, окрім звертань, часто «обтяжує»

запитання іншими ускладнювальними компонентами, наприклад, як у вірші «Вечірня прогулянка»: *Скажи мені на милість, давній друже, / єдиний мій, залятий, неповторний, / навіщо і вороже, і недуже / це місто дме в тромбони і валторни? // Навіщо з усієї пнеться сили, / замилює незрячі наші очі?* (Вировець, 2018: 24), і таке «обтяження» деталізує відповідні фрагменти поетичної оповіді, і тому у сприйнятті реципієнта питальна конструкція перетворюється на розповідну й окреслюється як запитання-констатація, як поєднання непоєднуваного, що в кожного одержувача цього поетичного повідомлення актуалізує індивідуальні смисли.

По-особливому звучать запитання в сильних позиціях: на початку і наприкінці поетичного твору. Початкове позиційне розміщення уможливорює розгортання авторського задуму, як-от: *Чого ж ти дівчинко, хотіла, / своє явивши почуття?* (Вировець, 2018: 31) або ж насичення першої строфи питаннями, як у вірші «Снігова баба»: *За ким сумуєш, бабо снігова? / Кого щовечір пильно виглядаєш? / Ти – дівка чи солом'яна вдова? / Чом непохитна ти, чому не танеш?* (Вировець, [http](http://)), що засвідчує смислотвірні властивості окреслених синтаксичних структур. А фіналізування віршового тексту запитанням, як у творі «Труднощі перекладу»: *[Рідною мовою кожен збагне неодмінно, / що тут у нас – незважаючи, що – завдяки. / Що перетліло, а що – незбагнено незмінне...] / Та на яку перекласти це вам, земляки?* (Вировець, 2018: 10) або *«Дощ сіється, мов сіль на рану...» [Живи у маячні щоденній, / де чорт – не чорт / і брат – не брат – / яких діждавшись епідемій?] / Яких тривог? / Яких утрат?* (Вировець, [http](http://)), посприяє розвиткові діалогу між автором і читачем, який по-своєму «розшифрує» це запитання і замислиться у пошуках відповіді на нього (Вировець, [http](http://)).

Ще одним увиразнювальним засобом поетичної оповіді Лариси Вировець є прості речення окличного інтонаційного наповнення, які можуть звучати зовсім по-різному. Це життєствердне побажання: *Хай буяють барвами / небо і ліси! / Хай співають барди нам / на всі голоси!* (Вировець, 2018: 46) або *Ave, моя любове!* (Вировець, 2012: 17), чи вимога-спонукання: *[Не гукнеш до кохання:] / «Стривай, повернись!»* (Вировець, 2012: 57), чи навіть сподівання: *[Ще учора темніло в очах, / мерехтіло, мов на шахівниці, – / скільки чорного в душах і лицях!...] / А на ранок цей сніг розпочавсь!* (Вировець, 2012: 35).

В окличних реченнях, так само, як і в питальних, поетка інколи називає адресата: *[З гілки на гілку стрибає руденька сестра моя...]* / *Доброго ранку, мала!* *[Ми принесли горішки.]* (Вировець, 2018: 22), що надає особливого відтінку сказаному.

Не частими, але виразистими є зразки, які ілюструють можливість організації поетичного тексту на основі окличних одиниць: *Осене, доленько, простоволоса, / вологооке дівча жовтокосе!* / *[Де ж забарилась ти, де заблукала?]* / *Я ж тебе, леле, шукала, гукала!* / *[Вже за дощами і саду не видно. / Хтось незнайомий нечутно увійде. / Не відсторонись його, не посунеш. / Шерех бахіл, гострих запахів суміш, / болю обійми – мов подих морозу...]* / *Дайте наркозу!* (Вировець, 2012: 66) – представлені у трьох позиціях, окличні речення утворюють структурно-смісловий каркас розглядуваного твору.

Подеколи авторка завершує свою поетичну оповідь окличним реченням-закликом до уявного співрозмовника: *Мій нежданий, мій давно чеканий, / прибери, / відсунь, / зніми / цей камінь!* (Вировець, <http://>); *[Сплять осоружні та жадані. / Спить зірка й місяць молодий... / Якщо весна колись настане, / озвись до мене!]* / *Пробуди!* (Вировець, <http://>), сподіванням-благанням: *[І доки ти поряд, / світанки наповнені змістом, / <...> / і яблуні щедрі.]* / *Якби ж не ламались гілки!* (Вировець, 2018: 40) і навіть невигойним боєм: *[Триває довгий, третій рік війни. / Лягають в землю доньки і сини...]* / *Який мороз! Яка на серці стужа!* (Вировець, 2018: 15), де нашарування питальних речень, транспонованих в окличні, посилює звучання авторської думки і налятовує на подальші роздуми.

Емоційною наснаженістю вирізняються й парцельовані утворення. Подеколи спостерігаємо речення-строфи, вибудовані як базова структура і парцелят: *Авжеж – не п'ю і не курю, / працюю, мрію, зір гострю / або лежу на пузі. / Гуляю лісом, борщ варю, / стрічаю вранішню зорю, / чекаю в гості друзів, / дурню римовану творю / з химерій і алюзій* (Вировець, 2012: 71). Цією парцельованою конструкцією авторка підсумовує свої міркування у творі «Жартівливі нотатки», наголошуючи на важливості певних речей у певний період життя. Так само у фінальній позиції парцелят у вірші «Глиняні письмена», де мисткиня обриває базове речення *Усе пройшло. Шумерська глина / не зберегла ні плач ні спів. / Отак і я усе спалила... / **Крім слів*** (Вировець, 2012: 13) й акцентує смислову значущість фрагмента, яким завершується твір.

Переривання речення – прийом, до якого авторка вдається доволі часто, що й підтверджують дібрані ілюстрації: *[Зимні очі – вериги, / їх лишити – не болісно...]* / *Тільки б раптом крізь кригу / не проглянули проліски...* (Вировець, [http](#)); *[Хтось проїде, і тінь проповзе по стіні.] / Хтось наснитися... / [Хай прийде, розкаже мені, / що робити з такою любов'ю...]* (Вировець, 2012: 18); *Перекладуть з української на італійську / (чеську, англійську, німецьку – дай Боже знаття!) / давні пісні і звитяги стрілецького війська, / мальви, миски, сорочки та злиденне життя, // наші подерті міста й забажнючені села, тиху покору в очах у жінок та собак...* (Вировець, 2018: 10). Останній з наведених прикладів особливо виразний завдяки насиченню однорідними членами, разок яких поетка обриває. Така недомовленість, незалежно від того, чи вдаються до неї в середині тексту, як щойно наведені приклади, чи в абсолютному його кінці: *[А він таки й не знає до пуття, / ким був тобі.] / Про це не скажеш всує...* (Вировець, [http](#)); *[І згадуєш раптом: було вже...]* / *І це вже було...* (Вировець, [http](#)), містить певну приховану інформацію, яку кожен читач буде домислювати по-своєму, здогадуватися, про що ж хотіла сказати авторка, але обірвала речення, створивши ефект відкритості. Подеколи така недомовленість усе ж таки переходить у прояснену утверджену істину, як у вірші «Вона тобі краща за мене»: *[Достатньо й того, що не сталося, – / упало на дещо очей / та іскрою в слові озвалось.] / І гріє тепер... / І пече.* (Вировець, [http](#)) чи у творі «Він любить дощ»: *[Нічого так не хочеться мені: / він любить дощ.] / І я люблю... / Люблю.* (Вировець, [http](#)). У першому прикладі реєструємо градаційне посилення (*гріє... – пече.*), а в другому відлуння, досягнуте повторенням дієслова (*люблю... – люблю.*).

Зафіксовані також випадки вживання обірваних речень, що відрізняються питальною й окличною тональністю: ***А скільки штормів промайнуло й / заграв!..*** / *[І ти ж не мрію — ти минуло / забрав.] // І як мені зафарбувати / тепер / опале пір'я більмуватих / химер?..* (Вировець, [http](#)); *[Просила «відпусти» – і відпустив: / напевно, знав, куди себе подіти...]* / ***А що ж тепер тобі?..*** (Вировець, 2012: 28). Такі питальні й окличні конструкції завдяки своїй витонченій недомовленості набувають інакшого смислово-інтонаційного відтінку, ніж інтонаційно завершені структури. І це сприяє додатковому увиразненню поетичних рядків.

Особливий смисловий рельєф мисткиня вибудовує, сполучаючи різні комунікативні й граматичні вияви простих речень для створення мікроконтексту: *Про що розмови? Вибори й війна. / З дерев у золотавих камуфляжах / листки злетять і в чорну землю ляжуть... / Хто пом'яне їх чисті імена* (Вировець, 2018: 12), що становить смислову метафоричну єдність і впливає на розгортання поетичної оповіді на макрорівні.

Висновки

Викладене уможливорює висновки про те, що у віршових творах Лариси Вировець репрезентовані прості речення, відмінні за структурно-граматичною будовою і комунікативним виявом. Особливою виразністю вирізняються речення-запитання, речення-заклики, речення-сподівання, речення-благання, відтворені в окличному й питальному інтонаційному наповненні, а також розповідні речення із парцельованими компонентами й обірваною структурою. Окрім того, прості речення та їх елементи можуть виступати матеріалом для творення стилістичних фігур, зокрема градації, полісиндетону, хіазму, що засвідчує їхню функційно-стилістичну спроможність організовувати поетичний мовопростір і розкривати авторський задум у віршовому полотні.

Перспективу дослідження вбачаємо у вивченні прагматичного навантаження зазначених типів простих речень у синтаксичній структурі поетичних творів.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Беценко, Т.** (2016). Особливості синтаксично-стилістичної організації поетичного доробку Лесі Українки як самобутнє явище в історії української художньої думки. *Волинська філологічна: текст і контекст*, 22, 526–539.
2. **Бузько, С.** (2020). Функціонування складних речень у поетичному мовленні Василя Симоненка. *Філологіка*, 21, 113–123.
3. **Вировець, Л.** *Вірші* Узято з <http://rivnodennyya.in.ua/virovec>.
4. **Вировець, Л.** (2012). *Глиняні письмена. Поезії*. Харків: Апостроф.
5. **Вировець, Л.** (2018). *Передмістя. Вірші, переклади, есе*. Харків: ТОВ «ДІСА ПЛЮС».
6. **Голтвеницька, М. В.** (2021). Просте речення в поетичному синтаксисі Ліни Костенко: структурно-граматичний і функційно-стилістичний аналіз (на матеріалі збірки «Мадонна Перехресть»). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*, 32(71), 1(1), 12–16.
7. **Гольтер, І.** (2020). Особливості синтаксичної організації мови поетичних творів Г. Чубач (на матеріалі книжки поезій «Хустка тернова»). *Актуальні питання гуманітарних наук*, 29(1), 90–96.
8. **Дзюбак, Н. М.** (1997). Неповні речення з еліпсисом дієслова-присудка в поезії Ліни Костенко. У *Система і структура східнослов'янських мов* (с. 105–108). Київ: УДПУ.
9. **Дорошенко, С. І.**

(1985). *Граматична стилістика української мови*. Київ: Радянська школа. 10. **Дорошенко, С.** (2007). Функціонування безсполучникових складних речень у художньому стилі. У *Ритми сучасної філології: збірник наукових праць* (с. 298–303). Львів: ПАІС. 11. **Єрмоленко, С. Я.** (1969). *Синтаксис віршової мови*. Київ: Наукова думка. 12. **Рабанюк, Л.** (1997). Генитивні речення у мові творів Лесі Українки. В *Актуальні проблеми синтаксису* (с. 70–71). Чернівці: ЧНУ імені В. Стефаника. 13. **Ричагівська, Ю. Є.** (2009). Структурно-семантичні параметри складного речення в поетичному мовленні. (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки. 14. **Тележкіна, О. О.** (2016). Складне речення як художньо-виражальний засіб поетичного синтаксису Ліни Костенко (на матеріалі збірки «Мадонна Перехресть»). *Лінгвістичні дослідження*, 44, 77–83. 15. **Тележкіна, О. О.** (2020). Мова української поезії II половини ХХ – початку ХХІ століття: фонетична, лексико-граматична і лексикографічна рецепція. (Автореф. дис. ... докт. філол. наук). Київ: Інститут української мови НАН України. 16. **Юріна, Ю. М.** (2016). Ідіостиль Олени Теліги. (Дис. ... канд. філол. наук). Херсон: Херсонський державний університет.

REFERENCES

1. **Betsenko, T.** (2016). Osoblyvosti syntaksyschno-stylistychnoi orhanizatsii poetychnoho dorobku Lesi Ukrainky yak samobutnie yavlyshche v istorii ukrainskoi khudozhnoi dumky [Specificity of the syntactic and stylistic organization of Lesya Ukrainka's poetic work as an original phenomenon in the history of Ukrainian artistic thought]. *Volyn filolohichna: tekst i kontekst – Philological Volyn: text and context*. 22, 526–539 [in Ukrainian].
2. **Buzko, S.** (2020). Funktsionuvannia skladnykh rechen u poetychnomu movlenni Vasyliya Symonenka [Functioning of complex sentences in Vasyly Simonenko's poetic speech]. *Filolohika – Philology*, 21, 113–123 [in Ukrainian].
3. **Vyrovets, L.** *Virshi [Lyrics]*. Retrieved from: <http://rivnodennya.in.ua/virovec>.
4. **Vyrovets, L.** (2012). *Hlyniani pysmena. Poezii [Clay writings. Poetry]*. Kharkiv: Apostrof [in Ukrainian].
5. **Vyrovets, L.** (2018). *Peredmistia. Virshi, pereklady, ese [Suburbs. Poems, translations, essays]*. Kharkiv: TOV «DISA PLIuS» [in Ukrainian].
6. **Holtvenytska, M.** (2021). Proste rechennia v poetychnomu syntaksysi Liny Kostenko: strukturno-hramatychnyi i funktsiino-stylistychnyi analiz (na materialy zbirky «Madonna Perekhrest») [A simple sentence in the poetic syntax of Lina Kostenko: structural-grammatical and functional-stylistic analysis (as evidenced by the collection "Madonna of the Crossroads")]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiia. Zhurnalistyka – Scientific notes of V. I. Vernadskyi TNU. Series: Philology. Journalism*, 32(71) 1(1), 12–16 [in Ukrainian].
7. **Holter, I.** (2020). Osoblyvosti syntaksyschnoi orhanizatsii mowy poetychnykh tvoriv H. Chubach (na materialy knyzhky poezii «Khustka ternova») [Specificity of the syntactic organization of the language of H. Chubach's poetic works (as evidenced by the book of poems "Khustka thornova")]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues of humanitarian sciences*, 29(1), 90–96 [in Ukrainian].
8. **Dziubak, N.** (1997). Nepovni rechennia z elipsysom diieslova-prysudka v poezii Liny Kostenko [Incomplete sentences with ellipted predicate verbs in Lina Kostenko's poetry]. In *Systema i struktura shhidnoslovianskykh mov [System and structure of East Slavic languages]* (pp. 105–108). Kyiv: UDPU [in Ukrainian].
9. **Doroshenko, S. I.** (1985). *Gramatychna stylistyka ukrainskoi mowy [Grammatical stylistics of the Ukrainian language]*. Kyiv: Radianska shkola [in Ukrainian].
10. **Doroshenko, S.** (2007).

Funktsionuvannia bezspolychnykovykh skladnykh rechen u khudozhnomu styli [Functioning of asyndetic complex sentences in artistic style]. In *Rytmy suchasnoi filologii – Rhythms of modern philology* (pp. 298–303). Lviv: PAIS [in Ukrainian]. 11. **Yermolenko, S.** (1969). *Syntaksys virshovoi movy [Syntax of poetic language]*. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian]. 12. **Rabaniuk, L.** (1997). Henityvni rechennia u movi tvoriv Lesi Ukrainky [Genitive sentences in the language of Lesya Ukrainka's works]. In *Aktualni problemy syntaksysu [Topical problems of syntax. Chernivtsi]* (pp. 70–71) [in Ukrainian]. 13. **Rychahivska, Yu.** (2009). Strukturno-semantychni parametry skladnogo rechennia v poetychnomu movlenni [Structural and semantic parameters of a composite sentence in poetic speech]. *Candidate's thesis*. Lutsk: VNU imeni Lesi Ukrainky [in Ukrainian]. 14. **Tieliezhkina, O. O.** (2016). Skladne rechennia yak khudozhno-vyrazhalnyi zasib poetychnoho syntaksysu Liny Kostenko (na materialy zbirky «Madonna Perekhrest») [A composite sentence as an artistic and expressive means of poetic syntax by Lina Kostenko (as evidenced by the collection "Madonna Perekhrest")]. *Linhvistychni doslidzhennia – Linguistic research*, 44, 77–83 [in Ukrainian]. 15. **Tieliezhkina, O. O.** (2020). Mova ukrainskoi poezii II polovyny XX – pochatku XXI stolittia: fonetychna, leksyko-hramatychna i leksyko-hrafichna retseptsiiia [The language of Ukrainian poetry of the 2nd half of the 20th – the beginning of the 21st century: phonetic, lexical-grammatical and lexicographic manifestation]. *Extended abstract of doctor's thesis*. Kyiv: Instytut ukr. movy NAN Ukrainy [in Ukrainian]. 16. **Yurina, Yu. M.** (2016). Idiostyl Oleny Telihi [Idiostyle of Olena Teliha]. *Doctor's thesis*. Kherson: Khersonskiy derzhavnyi universytet [in Ukrainian].

Берестова Алла Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук, Національний фармацевтичний університет; вул. Сковороди, 53, м. Харків, 61000, Україна.

E-mail: balla19682802@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-6036-7961>

Berestova Alla – Candidate of Philological Sciences (Ph.D.), Docent, Associate Professor at the Department of Fundamental, Social and Humanitarian Sciences, National University of Pharmacy; 53 Skovoroda Str., Kharkiv, 61000, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 20 березня 2024 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Берестова А. А. Просте речення в поетичному мовопросторі Лариси Вировець: лінгвостилістичне потрактування. *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди* / гол. ред. Н. В. Піддубна. Харків, 2024. Вип. 60 (до 100-річчя від дня народження заслуженого діяча науки і техніки України, доктора філологічних наук, професора Сергія Івановича Дорошенка). С. 196–206. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2024.60.16>

АРА: Берестова, А. А. (2024). Просте речення в поетичному мовопросторі Лариси Вировець: лінгвостилістичне потрактування. *Лінгвістичні дослідження, 60 (до 100-річчя від дня народження заслуженого діяча науки і техніки України, доктора філологічних наук, професора Сергія Івановича Дорошенка)*, 196–206. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2024.60.16>